

BİR KOMÜNİSTLE EVLENMEK

Philip Roth'un 1998'de yayımlanan ve 1950'lerin trajik olaylarını konu alan romanı **Bir Komünistle Evlendim**, değerli çevirmen İlknur Özdemir'in çevirisi ve **Yapı Kredi Yayınları** etiketiyle okurlarına bu ay yeniden kavuşuyor.

Amerikan edebiyatının 21. yüzyılımı şekillendirmiş olan yazar Philip Roth, özellikle *Pastoral Amerika*, *Portnoy'un Feryadı*, *İnsan Lekesi*, *Sabbath'ın Tiyatrosu* gibi romanlarıyla bilinir. Romanlarının her biri Amerikan tarihinin önemli olaylarıyla öyle sıkı dokunmuş ve Amerikan motifleriyle öyle güzel işlenmiştir ki, onu Amerikan edebiyatından çıkarırsak, zincirin ortasında koskoca bir boşluk kalacak sanki.

Roth'un 1998'de yayımlanan ve 1950'lerin trajik olaylarını konu alan romanı *Bir Komünistle Evlendim*, değerli çevirmen İlknur Özdemir'in çevirisi ve **Yapı Kredi Yayınları** etiketiyle okurlarına yeniden kavuştu. Roman aslında bir üçlemenin ikinci kitabı fakat diğerlerinden bağımsız da okunabiliyor. Amerikan tarihinin en gerici dönemlerinden biri olan, zalimliklerle dolu "McCarthy" dönemini konu alıyor. McCarthy, 1950 yılında, senatonun içine sızmış olan

205 komünist olduğunu savunuyor, soruşturma başlatıp, çeşitli görevlerdeki insanları işinden ediyor. "McCarthy duruşmaları" denilen mahkemelerde yüzlerce insanı yargılıyor. İspyonculuğun arttığı ve en yakın dostların bile birbirlerine ihanet ettiği bu dönemde insanlar büyük trajediler yaşıyor, aileler dağılıyor. 1954'te bir gazetecinin hazırlayıp sunduğu program sayesinde halkın aniden nefretini kazanan McCarthy, 1957'de ölünce Amerika'nın bir dönemine damgasını vurmuş acılar kalıyor geriye. Philip Roth'un bu acımasız dönemi konu aldığı romanının ilk sayfaları şöyle başlıyor:

"O yıllarda binlerce Amerikalı yıkıma uğradı, inançları yüzünden siyasi ve tarihi felaketler yaşandı, dedi Murray. Ama Ira'nunki gibi bir felaketin kimsenin başına geldiğini hatırlamıyorum." (sf12)

Bir Komünistle Evlendim, Ira isimli karakterimiz öldükten sonra ağabeyi Murray ve anlatıcı Nathan Zuckerman'ın onun hakkında konuşmasıy-

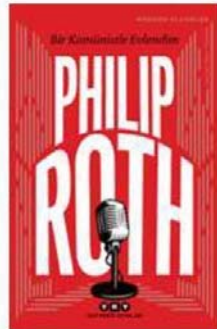
Bir Komünistle Evlendim; tıpkı Roth'un diğer romanlarında olduğu gibi toplumsal ve ahlaki değerlerin çöküşünü, Amerikan ideallerinin yok oluşunu sivri bir dille anlatıyor.

la açılıyor. Iron Rinn diye de bilinen Ira Ringold isimli karakterimizin yaşadıkları, dramı ve onu felakete götüren şeylerin anlatılacağına vurgu yapılıyor. "Kızıl Avcılığı" olarak da bilinen dönemi anlatırken yer yer komünist hareketi eleştiren, idealizmleri kıran ve Amerikan rüyasını Amerika tragedyasına dönüştüren bir tarafı var romanın. 1955 yılında kara listeye alınan ve işine son verilen Ira'nın üzerinden ülkenin ulusal tarihindeki karmaşık olaylar işleniyor.

Romanın kurgusundaki bir diğer önemli nokta da Ira'nın sonunu hazırlayan karısının nahış bir şekilde anlatılması. Yazar her ne kadar felaketin temelinde insanın kendi budalalığının olduğunu savunsa da, Ira'nın sonunu hazırlayan, onu aldatan, ihanet eden de karısı Eve Frame'den başkası değil. Eve Frame ise Philip Roth'un 20 yıllık ka-

rısı Claire Bloom'dan başkası değil. Romanı agresif bir tonda yazdığı ve karısıyla 20 yıllık ilişkisini hiçe sayıp onu kötü gösterdiği için hem okurları hem de eleştirmenler tarafından yerden yere vuruluyor Roth. [Kitap](#), "The Guardian" da yayımlanan makalede, bir intikam romanı olduğu ve karısını kötü durumda resmettiği için uzun uzadıya eleştiriliyor.

Otobiyografik bir anlatı olmasının yanı sıra Amerikan tarihinin önemli bir dönemine de ışık tutan, insanların yaşamlarında tahribatlara yol açan olayları konu alan ve aile dramıyla sonuçlanan *Bir Komünistle Evlendim; tıpkı Roth'un diğer romanlarında olduğu gibi toplumsal ve ahlaki değerlerin çöküşünü, Amerikan ideallerinin yok oluşunu sivri bir dille anlatıyor. Okuma listelerine eklemeleri için [Kitapsever](#) okurlarına tavsiye ederim.*

Bir Komünistle Evlendim / Philip Roth / Çeviren: İlknur Özdemir / [Yapı Kredi Yayınları](#) / Roman / 312 Sayfa.